

भारतीय कृषी संशोधन परिषद-राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्र
या आठवड्यातील हवामान अंदाज
खरड छाटणी: 15.04.2024
गुरुवार(16/05/2024) – बुधवार (22/05/2024)

स्थान	तापमान (°C)		पावसाची शक्यता	ढगांचे आच्छादन	वाऱ्याचा वेग (किमी/तास) किमान-कमाल	सापेक्ष आर्द्रता %	
	किमान	कमाल				किमान	कमाल
नाशिक	25-26	37-40	वणी-गुरु-शनि-रिमझिम पाऊस. लोणी-गुरु - रिमझिम पाऊस. नाशिक, दिंडोरी, ओझर, पिंपळगाव बसवंत, पालखेड, कळवण-गुरु- शनि-रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	10-20	14-22	44-61
पुणे	22-25	35-38	पुणे, फुरसुंगी, लोणी काळभोर, उरुळी कांचन, पाटस, यवत, नारायणगाव, बारामती- गुरु-शनि- रिमझिम पाऊस. इंदापूर - गुरु - बुध - पाऊस नाही	स्वच्छ ते ढगाळ	12-20	15-23	53-69
सोलापूर	20-26	36-43	तुळजापूर, लातूर, औसा, वैराग, बार्शी, नात्रज, सोलापूर-गुरु-रवि-रिमझिम ते हलका पाऊस. पंढरपूर, -गुरु - बुध - पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	11-20	13-33	32-66
सांगली	20-24	36-40	मिरज, पळशी, खानापूर विटा, शेटफळ, शिरगुप्पी, वाळवा, पलूस, कवठे, पळशी- गुरु-रवि-रिमझिम ते हलका पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	13-21	13-31	56-80
विजयपुरा	20-22	35-40	विजयपुरा, चडचन, तिकोटा आणि तेलसंग- गुरु- रवि-रिमझिम ते हलका पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	11-20	16-38	54-66
हैदराबाद	24-25	35-38	हैदराबाद, मेडचल, जहिराबाद - गुरु-रवि-रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	11-15	24-33	54-65
सातारा	21-25	34-36	सातारा, खटाव, फलटण - गुरु-रवि-रिमझिम ते हलका पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	10-15	16-26	50-78
अहमदनगर	24-25	37-42	राहाता, कोपरगाव, संगमनेर- गुरु, शुक्र, रवि- रिमझिम पाऊस. श्रीगोंदा, अकोले, अहमदनगर, कर्जत-गुरु-रवि-रिमझिम पाऊस. जामखेड -गुरु- रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	12-24	11-25	33-56
जालना	26-27	38-43	मंठा, - शुक्र, रवि - रिमझिम पाऊस. जाफ्राबाद--गुरु- रवि-रिमझिम पाऊस. अंबड, घनसावंगी, जालना- गुरु, शुक्र-रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	09-24	09-21	24-43
बुलडाणा	28-30	40-45	चिखली, बुलडाणा, सिंदखेडराजा, दि.राजा- गुरु, शुक्र-रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	09-20	09-19	20-37
कोल्हापूर	23-26	34-38	कागल, करवीर, गगन-बावडा- गुरु-रवि-रिमझिम ते हलका पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	11-18	17-36	65-78
बंगळूरू ग्रामीण	20-21	28-34	आणेकल, डोडुबल्लापुर, बेंगळूरू-पूर्व, बेंगळूरू- उत्तर, बेंगळूरू-गुरु- सोम-रिमझिम ते हलका पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	06-13	31-56	71-86

बेलागावी	22-25	30-35	बेळगावी, गोकाक , चिकोडी, अथनी - गुरु- सोम-रिमझिम ते हलका पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	08-17	28-40	74-91
बिदर	23-25	39-39	बसवकल्याण, हुमनाबाद ,. बिदर- गुरु-रवि-रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	08-14	24-36	50-68
बागलकोट	20-21	34-38	हुंगुंड, बागलकोट, जमखंडी,. मुधोळ - गुरु-रवि-रिमझिम ते हलका पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	12-18	18-36	56-71

टीप: वरील हवामान माहिती खालील संकेतस्थळांवर दिलेल्या हवामान अंदाजाचा सारांश आहे

https://www.wunderground.com/?cm_ven=cgi

<https://imdagrmet.gov.in/weatherdata/BlockWindow.php>

<https://www.timeanddate.com/weather/india>

भाकृअनुप-राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्र अचूकतेचा दावा करत नाही.

II. पाणी व्यवस्थापन

↓ a. खरड छाटणी नंतरचे दिवस: 31

b. अपेक्षित पॅन बाष्पीभवन: 6.5-8 mm

शिफारस केलेले सिंचन प्रमाण:

1. अनेक भागात रिमझिम ते हलका पाऊस पडण्याची शक्यता आहे. जर माती वाप्सा (क्षेत्र क्षमता) स्थितीत असेल तर द्राक्षबागेला पाणी देऊ नये.
2. बंधारे ओले ठेवण्यासाठी मलचिंगगचा सराव करावा. यामुळे बांधाच्या पृष्ठभागावरील ओलाव्याचे बाष्पीभवन झाल्यामुळे रूट झोनमध्ये तयार होणारी क्षारता कमी होईल.
3. खरड छाटणी केल्यावर, अंकुर वाढीच्या अवस्थेत, दररोज **10,200 – 12,750** लि./एकर सिंचनासाठी पाणी द्यावे. जर सिंचनाच्या पाण्याचे क्षारता **1 dS/m** पेक्षा कमी असेल, तर दररोज **8,200 – 10,200** लि./एकर द्यावे.
4. वाढ आवश्यकतेपेक्षा जास्त असल्यास, सिंचन पाणी वापर कमी करून **5,800 – 6,400** लि./ एकर करावे. तरीही वाढ आटोक्यात आणता येत नसेल, तर वाढ नियंत्रणात येईपर्यंत सिंचन थांबवावे.

5. छाटणी केलेल्या वेलींचे दोर शेडनेटने झाकून टाकावे, उपलब्ध असल्यास, एकसमान अंकुर फुटण्यासाठी तसेच सिंचनाच्या पाण्याची गरज २०-२५% कमी करावी. शेडनेट कव्हरेजमुळे कॉर्डनवरील तापमानाचा प्रभाव कमी होईल. तथापि, 3-5 पानांच्या अवस्थेनंतर शेडनेट काढून टाकावे. शेडनेट उपलब्ध नसल्यास, कळ्यांवर उष्णतेचा प्रभाव कमी करण्यासाठी उच्च उष्णतेच्या काळात म्हणजे दुपारी 2-3 वाजता कॉर्डनवर पाण्याने फवारणी करावी.
6. सिंचनासाठी कमी पाण्याची उपलब्धता असण्याची शक्यता असल्यास, छाटणी करताना बांध (संपूर्ण द्राक्षबागा नाही) भरून टाकावे आणि बंधान्याला आच्छादित करावे. बंधान्याला पूर आल्याने रूट झोनमध्ये जमा झालेला मीठाचा भार कमी होईल आणि मलचिंगगमुळे मातीच्या पृष्ठभागावरील पाण्याचे बाष्पीभवन कमी होईल. अशाप्रकारे, यामुळे जमिनीतील मिठाचे प्रमाण कमी होईल आणि त्याच वेळी माती संतृप्त होईल ज्यामुळे योग्य अंकुर फुटेल. शिवाय, सिंचनासाठी कमी पाणी उपलब्ध असले तरीही नवीन उगवलेल्या कोंबांना खारटपणामुळे नुकसान होणार नाही.
7. सूक्ष्म घड निर्मिती च्या अवस्थेत, अंकुर वाढ नियंत्रित करण्यासाठी सिंचन पाणी 5000 ते 6000 लिटर / एकर / दिवस असावे.
8. सूक्ष्म घड निर्मिती च्या अवस्थेसाठी, ताण देणे आवश्यक आहे. चिकणमातीत मातीत पाणी धरून ठेवण्याची क्षमता जास्त असल्याने, कृपया लक्षात घ्या की ताण लवकर लादला जाणे आवश्यक आहे अन्यथा फलनक्षमतेवर परिणाम होईल.
9. सूक्ष्म घडनिर्मितीच्या कालावधीत बागेतील तापमान जेव्हा 40 ते 41 डिग्री च्या पुढे जायला सुरुवात होते अशावेळी पाण्याची उपलब्धता ही वाफसा असेल अशाप्रकारे करावी. परंतु, जेव्हा बागेत नवीन फुट निघायला सुरुवात होते अशावेळी पाणी एकतर कमी करावे किंवा बंद करावे .

माती आणि पोषक व्यवस्थापन

काढी ची वाढ अवस्था:

1. कोंब फुटल्यानंतर 5-6 भागांमध्ये 50 किलो युरिया/एकर टाकावा. चुनखडीयुक्त जमिनीत, युरियाचा वापर करू नका, त्याऐवजी अमोनियम सल्फेट 85 किलो/एकर किमान 7-8 फुटांमध्ये अंकुर फुटल्यापासून वापरावा.
2. अंकुरांची जोमदार वाढ झाल्यास, नायट्रोजन वापरणे थांबवावे आणि नायट्रोजन वापरणे पुन्हा सुरू करण्यापूर्वी वाढ स्थिर होण्याची प्रतीक्षा करावी. तरीही वाढ होत राहिल्यास सिंचन कमी करावे. नंतर जेव्हा

वाढ इच्छित स्तरावर ठेवली जाते तेव्हा पुन्हा सुरू करावे.

3. माती परीक्षण मूल्यावर आधारित, झिंक सल्फेट @10 किलो/एकर फेरस सल्फेट @10 किलो/एकर आणि त्यानंतर मॅग्नेशियम सल्फेट @15 किलो/एकर 5-7 पानांच्या अवस्थेपासून कमीतकमी 2 स्लिटमध्ये वापरा. बोरॉनचा वापर काटेकोरपणे माती आणि पेटीओल चाचणीवर आधारित असावा.

4. चुनखडीयुक्त जमिनीत, सक्रिय वाढीच्या अवस्थेत मॅग्नेशियम सल्फेट आणि पोटॅशियम सल्फेट @ 2 ग्रॅम / लिटर फवारणी करा.

5. पान कुरळे होण्याची शक्यता असल्यास, पानांचे मार्जिन तपासावे, जर थोडे ते जास्त पिवळे असल्यास पोटॅशियमची कमतरता होण्याची शक्यता असते. अशावेळी सल्फेट ऑफ पोटॅश ची 3 ग्रॅम / लिटर ची पर्णासंबंधी फवारणी करावी आणि त्यानंतर 2 ते 3 भागामध्ये 20-25 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश /एकर फवारणी करावी.

सुक्ष्म घड निर्मिती अवस्था:

1. माती परीक्षण मूल्यांवर आधारित, जमिनीत फॉस्फरसची कमतरता असल्यास 20 - 25 किलो / एकर फॉस्फोरिक ऍसिड किंवा 150 किलो / एकर एसएसपी वापरावा. चुनखडीयुक्त जमिनीत फॉस्फोरिक ऍसिड वापरणे इष्ट आहे. जोपर्यंत माती आणि पेटीओल चाचण्या कमी फॉस्फरसची उपलब्धता दर्शवत नाहीत तोपर्यंत फॉस्फोरिक ऍसिड देऊ नये.

2. नायट्रोजन असलेले कोणतेही पाण्यात विरघळणारे खत घालू नये.

3. 45 दिवसांनंतर, वेलीतील पोषक घटक जाणून घेण्यासाठी पेटीओल चाचणी करावी. अंकुराच्या पायथ्यापासून 5 व्या पानापासून पेटीओल्स काढले गेलेल्या पानांची मोजणी करून गोळा केले जावे.

4. मॅग्नेशियम सल्फेट 15 किलो /एकर 45 ते 55 दिवसांनंतर च्या कमीत कमी 2 भागामध्ये वापरा.

5. चुनखडीयुक्त जमिनीत, मॅग्नेशियम सल्फेट आणि पोटॅशियम सल्फेट 3 ग्रॅम / एल 45 ते 55 डीएपी दरम्यान फक्त एकदा फवारणी करावी.

III. कॅनोपी व्यवस्थापन

सध्याच्या हवामानात वेलींच्या वाढीच्या अवस्थेतील करावयाच्या उपाययोजना.

1. जुनी द्राक्षबाग :

1. विविध द्राक्ष उत्पादक भागात नुकत्याच झालेल्या पावसामुळे तापमानात घट होऊन द्राक्ष बागेतील सापेक्ष आर्द्रता वाढली आहे.
2. वाढीव आर्द्रतेमुळे उशीरा छाटणी केलेल्या द्राक्षबागांमध्ये एकसमान आणि लवकर अंकुर फुटण्यास मदत होईल.
3. उशीरा छाटणी केलेल्या द्राक्षबागेतही हायड्रोजन सायनामाइडचा वापर करणे आवश्यक आहे. यामुळे अंकुर लवकर फुटण्यास मदत होईल. याचे प्रमाण प्रतिलिटर पाण्यात २० ते २५ मिली वापरावे.
4. द्राक्षबागेतील कॅल्शियम कार्बोनेटच्या समस्येवर नियंत्रण ठेवण्यासाठी रूट झोनमध्ये सल्फरचा वापर करणे आवश्यक आहे.
5. अनेक द्राक्ष बागांमध्ये उशीरा किंवा अंकुर फुटल्याचा अनुभव येत नाही. युरिया @ १.० किलो प्रति एकर ३ ते ४ वेळा (पर्यायी दिवस) व सायंकाळच्या वेळी @ ०.३० ते ०.५० ग्रॅम/लिटर पाण्यात फवारणी केल्यास कळी फुटण्यास मदत होईल. तथापि, फवारणीसाठी अतिरिक्त डोसमुळे उगवलेल्या पानांवर जळजळ होऊ शकते.
6. अनेक द्राक्षबागांमध्ये गारपीट व मुसळधार पावसामुळे पानांचे नुकसान झाले आहे. तसेच कोवळ्या कोंबांना इजा झाली आहे. हलकी इजा झाल्यास केवळ तांबेयुक्त बुरशीनाशकांची फवारणी करावी.
7. गंभीर नुकसान झाल्यास, खराब झालेल्या शूटची पुन्हा कापणी केली जाऊ शकते. पुन्हा कापणी केल्यानंतर ताबडतोब तांबे बुरशीनाशक फवारणी काडीवर करावी. याशिवाय लवकर फुटण्यासाठी नायट्रोजनयुक्त खताचा (युरिया/अमोनियम सल्फेट) वापर करता येतो.

ब. नवीन द्राक्षबाग:

1. खोड विकसित करताना स्टॉप अँड गो पद्धत अवलंबावी. वाढणारी कोंब १०-११ पानांवर असताना ७-८ पानांच्या अवस्थेत शेंडा काढावा.
2. त्यानंतर नवीन वाढीवरील साइड शूट ३-४ पानांवर काढून टाकले जातात आणि वलांड्यावरील वरच्या शूटला पुढील काळासाठी बांधले जाते.
3. वलांडा विकसित करताना "स्टॉप एन गो" पद्धतीचा अवलंब करावा. वलांडा वाढीसाठी वलांडा तारेवरील वाढ सुमारे ७-८ डोळ्यांवर असतांना काढली पाहिजे. त्यानंतर साइड शूट ३-४ डोळ्यांवर काढावीत. यामुळे पहिल्या वर्षीच प्रति वेल काडीची गरज भागविण्यासाठी त्याच हंगामात वलांड्याचा घेराव वाढविण्यास मदत होईल.
4. फळधारणेसाठी ६ बीए @ १० पीपीएम आणि युरासिल @ २५ पीपीएम ची फवारणी आवश्यक आहे.
5. गारपीट किंवा अतिवृष्टीमुळे नुकसान झालेल्या वाढत्या कोंबांचे संरक्षण करणे आवश्यक आहे. तसेच जखमेवर तांबे बुरशीनाशकांची फवारणी केल्यास द्राक्षवेलींचे बुरशीजन्य संसर्गापासून संरक्षण होईल.

IV. रोग व्यवस्थापन

खरड छाटणी नंतरचे दिवस	रोगांचा धोका			
	केवडा	भुरी	बुरशीजन्यकरपा	इतर
31	नाही	नाही	कमीत कमी	जिवाणू करपा – कमी. तांबेरा - नाही

तापमान जास्त असल्याने व अनेक ठिकाणी छाटणी सुरू असल्याने रोगाची शक्यता जवळपास **नाही**. या काळात कोणत्याही बुरशीनाशकाचा वापर करू नये, कॉर्डनमध्ये पाण्याची फवारणी घेणे आवश्यक आहे. सांगलीत फळगळीत हंगामात जिवाणू करपा व **बुरशीजन्यकरपा** प्रादुर्भाव झालेल्या भागात कासुगामाइसिन ५ टक्के + कॉपर ऑक्सीक्लोराईड ४५ टक्के डब्ल्यूपी @750 ग्राम/हेक्टर याची प्रतिबंधात्मक फवारणी करावी.

भारतीय कृषी संशोधन परिषद-राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्र

V. कीड आणि लाल कोळी व्यवस्थापन

छाटणीनंतरचे दिवस	कीटकांचा प्रादुर्भाव				
	मिलीबग	लालकोळी	फुलकिडे/तुडतुडे	अळी	उडद्या
डोळ फुटण्याची ते सुरवातीची वाढीची अवस्था	मध्यम	नाही	मध्यम	कमी ते मध्यम	मध्यम ते जास्त

नवीन द्राक्षबागा	मध्यम	नाही	खूप जास्त	कमी ते मध्यम	मध्यम
------------------	-------	------	-----------	--------------	-------

1. उडद्या आणि मिलीबग शेंड्याच्या विकृतीचे व्यवस्थापन करण्यासाठी एप्रिल छाटणीनंतर

डोळा फुटण्याच्या वेळी इमिडाक्लोप्रिड 17.8 एसएल @ 0.4 मिली प्रति लिटर पाण्यात प्रतिबंधात्मक फवारणी घ्यावी .

2. सुरवातीला फुटी वाढीची अवस्थेवेळी उडद्या व्यवस्थापनासाठी, इमिडाक्लोप्रिड 17.8

एसएल @ 0.4 मिली प्रति लिटर किंवा फिप्रोनिल 80 डब्ल्यूजी @ 0.06 ग्रॅम प्रति लिटर किंवा लॅम्बडा सायहॅलोथ्रिन 4.9 सीएस @ 0.5 मिली प्रति लिटर पाण्यात सकाळी लवकर किंवा संध्याकाळी उशिरा फवारणी करा. याने उडद्यास प्रभावी नियंत्रित झाला नाही तर,

इमिडाक्लोप्रिड 17.8 SL @ 1.5 मिली प्रति वेल आळवणी करावी.

3. नवीन द्राक्षबागांमध्ये थ्रिप्स व्यवस्थापनासाठी किंवा एप्रिल छाटणीनंतर नवीन वाढीसाठी,

स्पिनोसॅड 45 SC @ 0.25 मिली/लि, स्पिनोटेराम 11.7 SC @ 0.3 मिली/लि, सायनट्रानिलिप्रोल 10 OD @ 0.7 मिली/लि सारख्या प्रभावी कीटकनाशकांचा नियमित वापर करा. जेव्हा थ्रीप्सची संख्या प्रति शेंडा 5 किंवा त्यापेक्षा जास्त असल्यास इमामेक्टिन बेंझोएट 5 SG @ 0.22 ग्रॅम /लि किंवा फिप्रोनील 80 WG @ 0.0625 ग्रॅम /लि पाणी घ्यावे.

4. अळीचा प्रादुर्भाव झाल्यास, थ्रीप्स व्यवस्थापनासाठी वापरले जाणारे सायनट्रानिलिप्रोल 10

OD @ 0.7 मिली/लि, इमामेक्टिन बेंझोएट 5 SG @ 0.22 ग्रॅम /लि किंवा फिप्रोनील 80 WG @ 0.0625 ग्रॅम /लि पाण्याची फवारणी केल्याने अळी व्यवस्थापनास मदत होईल.